

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím: *Baj van a dohánynyal*

Forrás: *Az Újság*

Bp.
(Hely)

1921. 7. 4
(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

389.165

Hely

Idő

"1921"

Személy

Helyszám

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

Székesfővárosi hazinyomda 1920

Baj van a dohánynyal.

A trafikok jegy nélkül adnak dohányt. — Így sem veszik. — Mi az oka a nagy pangásnak? — A trafikosok panaszai. — Hogyan kellene segíteni?

A trafik válságba került. Kezdődtek a bajok a vidéken, a hol egyszerűen beszüntették a dohányt vásárlását. A közönség úgy megy el a trafik előtt, mintha a világon se volna. Nem vetők se a szivart, se a cigarettát, se a dohányt. Levélben, ismerősök üzeneteivel kínáltak mindenfelé a vidéki trafikosok a dohányukat.

Eleinte úgy gondoltuk, hogy mindez azért van, mert a jó vidék a maga jó, sajáttermésű dohányát szívja. De leguabban a nagy városok, sőt maga Pest is kezd lemondani a dohányzásról. A trafikok üresek. Már szívesen adnak jegy nélkül is dohányt, de így se veszik. Egy-két hónappal ezelőtt a dohányos még a trafikárok dupláját is megfizette a szivarjáiért. — ma holnap ott leszünk, hogy csak a mélyen leszállított áru dohánynak akad gazdája.

Megpróbáltuk ennek a feltűnő jelenségnek az okait kifürkészni.

(Egy nagytrafikos a trafikról.)

Egyike a leghíresebb pesti trafikoknak Magyar Alajos különlegességi dohánytözséje a Váci-utcában. Régente egyszerű szemlegelő volt a sok tele poloz szivaros ládikákkal, színes képekkel, Havanna és Mexikó dohánygyártmányaival, az izléses dobozokban elhelyezett egyiptomi cigarettákkal. A mikor még a Régiposta-utca sarkán volt a nagytrafik, a politikai és társadalmi élet kiválóságai ádta itt egymásnak találkoztak. Magyar Alajos szinte átszellemült arccal beszél a régi jó időről:

— Délben tizenkettő és két óra között mozogni sem lehetett a tözsében. Pontos vendégem volt boldogult Tisza Kálmán, a ki naponta megvette a maga öt médiáját és ilyenkor jó félóra hosszat elcsévegett a boltban. Bánffy Dezső báró is a médiát vásárolta. Wekerle Sándor szeretete a médiát, de mert takarékos ember volt, a Wekerle-szivarokat, a régi jó száraz ötösszivarokat

vásárolta. Rendes vendégem volt szegény jó Tisza István gróf is. Média-szivarokat vásárolt, de aztán abbahagyta a szivarozást, a beteg szeme miatt. A legdrágább szivarokat Podmaniczky Frigyes báró vásárolta. Neki csak a Havanna izlett és ezek közül különösen a Don Quijotte. Micsoda pazarló hírében állott a gavallér Podmaniczky, mert egy-egy Havannéért hatvan krajczárt fizetett. Minden elsején megvette a maga száz szivarját, fizetett hatvan forintot és délben és este rágyújtott egy-egy szivarra. Az esti szivarral a szájában a Lloyd-klubban eldiskurálgatott, beült egy öblös karosszékbe és többnyire elszundikált. Bőbiskolás közben elaludt a szivarja is. Jókai Mór Purzicsánt vásárolt, Berezik Árpád médiát. Náday Béla egyiptomi cigarettákat, Ujházy Edé nagyobbbrészt Britannikát. Napi vendég volt Széchenyi Ferencz gróf, a Széchenyi-nemzettségéből Béla, Bertalan és Géza, bejárta Andrassy Géza és Tivadar gróf, Batthyány Lajos gróf, Batthyány Vilmos püspök, Samassa egri érsek, Várady kalocsai érsek, Szmracsányi érsek. A hölgyek közül rendes törzsvendég volt Márkus Emilia, a ki megvette a maga cigarettáit és az urának szép világos médiákat csomagoltatott be. De hol vannak ezek az idők? Magasrangú állami funkcionáriusok, méltóságos urak, a kik előbb megvették a maguk médiáját, ma a rövidszivar és a portoriko közt töprengenek és inkább a rövidszivart veszik, mert az olcsóbb.

— A mai a trafik? Én már jegy nélkül árusítok régebben, mert csak így tudom megakadályozni, hogy lizérkedjenek a dohánygyártmányokkal, a kik valami módon tömegben szerezték dohányjegyeket. Régen megmondtam már, hogy a jegyrendszernek semmi értelme sincs. Viszont nálam senki se kap teljes dobozban szivart, a hogy jön a kiutalás, kibontjuk a skatulyákat.

— A pénzügyminiszternek igaz van abban, hogy eddig a mi dohánygyártmányaink jóval olcsóbbak voltak a külföldiekénél. De viszont az is igaz, hogy ma olyan drága a dohány, hogy az emberek nem veszik meg.

Vagy nem tudják, vagy nem akarják a nagy árakat megfizetni, s a trafikos kénytelen jegy nélkül árusítani, sőt akárhányszor kérni és biztatni az embereket, hogy vásároljanak. Én a múlt héten háromszázötvenezer korona ára dohányneműket kaptam és ebből megmaradt körülbelül hatvenezer korona értékű. Ha ez így folytatódik, a tőkémét teljesen felemésztem. Bizonyos, hogy a vásárlás erősen megesappant, akár jegyre árusítunk, akár jegy nélkül.

(Mit mond a kistrafikos?)

Megkérdeztünk egy kistrafikost, jó üzlet-e a trafik?
— A kistrafikosok — hangzott a válasz — háromnegyed részben már a béke idején is nyomorogtak, most mindannyian koldusszegények vagyunk. Bárki meggyőződhetik üzleti könyveinkből, hogy átlag nyolcezer korona évi tiszta jövedelmünk van a dohány elárúsításából. Mellékjövedelmünk sem számottevő. Régebben a cigarettahüvelyen kerestünk legtöbbször, ma ezzel sem érdemes kereskedni. Ezt az árut drágán vetjük, ára az utóbbi hetekben lényegesen csökkent, s a mi a legnagyobb baj, a közönség nem vásárol oly tömegesen, mint régebben. Minek is a cigarettahüvely, a mikor nincs mit belege tölteni! A kinek forgalmasabb helyen van a trafikja, az még kijön valahogyan, de a kistrafikosok zöme bizony hűsétel nélkül tengődik.

— Ma reggel hirtelen megélenkült a forgalom, jöttek az emberek és szivart, dohányt, cigarettát kértek — jegy nélkül. Hiába magyaráztuk, hogy nincs. Nem hitték el. Az újságokra hivatkoztak és azt hajtogatták: kell lenni, mert a lapok is írják, hogy bőven van dohány és egyéb füstöltnivaló a trafikokban. Hát tessék megnézni: van körülbelül háromszáz Király-cigarettának, de az senkinek sem kell. Azt mondják a vevők, hogy bűdös, nem lehet elszívni és drága.

— Csak akkor lesz javulás, ha olyan árut kapunk, a milyent a közönség keres. De hol van még ez az idő! Mi már — ugylátszik — meg nem éljük.

Mindezek után mi két okát látjuk a trafik válságának. Az első és legfontosabb az a rettenetes ár, a mit az állam a dohányért követel.

Hogy másutt mibe kerül, mibe nem, bennünket kevésbé érdekel. Nekünk az a súlyos, hogy tőlünk olyan árat kérnek a szivnivalóért, a mit

nem tudunk megfizetni. (Mellékesen megjegyezzük, hogy külföldön olcsóbb a dohány. Olcsóbb Szerbiában, Romániában, Ausztriában, Németországban.)

A pesti ember a folytonos drágulás ellen úgy próbált védekezni, hogy egyfelől kevesebbet dohányozott, másfelől beírte olcsóbb fajtákkal. Erre az olcsóbb dohány nemcsak még rosszabb lett, hanem meg is drágult.

Ez a két hiba: rossz és drága. A jómódu nem dohányzik, mert rossz a füstölni való. A szegény nem dohányzik, mert nem tudja megfizetni...

Szeretnék most nagyon komolyan és nagyon nyomatékosan felhívni a pénzügyminisztert, hogy szánja el magát egy nagy lépésre. *Tegye olcsóbbá a dohányt,*

Mindenben, mindenhol várva-várjuk a régen beigért s minden emberi számítás szerint esedékes olcsósági hullámot. De hogy jöhet ez meg teljes erővel, ha maga az állam állja az útját? Ha nem lesz olcsóbb a vasút, a szállítás, a vám, a mindennapi szükséglet, akkor nem lehet lényegesen olcsóbb az élelem, az iparezikk, a nyersanyag és munkabér sem.

A mi nagyszerű pénzügyminiszterünk máris csodaszamba menő dolgokat művelt. Jövedelmeiből fedezi a kiadásait, értékessé tette a pénzünet. A korona kétszeresét éri, sőt többet, mint a mennyit néhány hónap előtt ért. A külföldön dupla értékben fogadják el a pénzünet, Ausztria majdnem háromszorosát fizet érte. — miért nem akarja a pénzügyminiszter is dupla értékben elfogadni?

Ha a trafikot leszállítják a felére, bizonyos, hogy nyomon követi sok egyéb dolog. S annak se valljuk kárát, ha a vasút olcsóbb lesz. S olcsóbbá is kell tenni. Hiszen jobb a pénz, többet ér; olcsóbb a szén. A vasutnak is sok követője akadna — minden áru, a mit szállítani kell.

Kezdeni kell a javítást s nem időtlen időkig várni a javulásra. S ki kezdje más, ha nem az állam?...